

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DOSAR NR. 5896/2/2012

SENTINȚA CIVILĂ NR. 513

Ședința publică din camera de consiliu din 04.02.2013

CURTEA CONSTITUITĂ DIN :

PREȘEDINTE : SPÎNU OVIDIU

GREFIER : FUIOREA VICTORIA MIHAELA

Pe rol este soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIU NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâțul DAIA VICTOR având ca obiect "Constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității (OUG nr. 24/2008)"

Dezbaterile în fond au avut loc în ședința publică de la 21.01.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ce face parte integrantă din prezenta civilă când, Curtea având nevoie de timp pentru a examina actele dosarului și a delibera, a amânat pronunțarea la 04.02.2013, când a hotărât următoarele:

CURTEA,

Deliberând, reține următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul instanței la data de 20.07.2012 sub numărul de dosar 5896/2/2012 reclamanta Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a chemat în judecată pe pârâțul Daia Victor solicitând instanței ca prin hotărârea ce se va pronunța să se dispună calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului Daia Victor, născut la data de 25.03.1950, în loc. Malu, jud. Giurgiu, fiul lui Tudor și Angela, domiciliat în Giurgiu, jud. Giurgiu, str. [REDACTAT]

În motivarea cererii reclamanta a arătat că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010, adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, s-a solicitat, în temeiul prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, verificarea, sub aspectul posibilei calități de lucrător sau de colaborator al Securității, a pârâtului Daia Victor.

Ținând cont de faptul că pârâțul Daia Victor este deținător al titlului de luptător și având în vedere prevederile art. 3 lit. z din actul normativ menționat anterior, cererea formulată de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 este legală.

Reclamanta a arătat că din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/982 din 02.05.2012 și din înscrisurile depuse la dosarul cauzei rezultă că în anul 1987 pârâțul a fost recrutat pentru supravegherea informativă a personalului muncitor din cadrul atelierului de instalații din Institutul de Proiectare Județean Giurgiu; potrivit documentelor identificate în dosarul fond rețea

nr. R 244480 (vol. 1, f. 5), al cărui titular este pârâtul, acesta a semnat un *Angajament*, preluând numele conspirativ „VASILE”.

Reclamanta a solicitat instanței să se aprecieze asupra calității de colaborator al Securității pârâtului Daia Victor, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de domnia sa. A arătat că norma citată descrie, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite *cumulativ* următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reținem, astfel, Nota informativă datată 27.12.1987, furnizată de către pârât Securității și identificată în dosarul său personal: *„Sursa a surprins în urmă cu câteva zile o discuție purtată între mai mulți membri ai colectivului de arhitectură printre care se află M. I. (tehnician arhitect) mai mulți stagiați ale căror nume sursa nu le cunoaște în care unul dintre arhitecți afirma că numiții V. I. și A. A. ar fi înscriși la excursii în unele țări occidentale din care intenționează să nu mai revină. Sursa nu poate preciza de unde știa cel care a făcut afirmația de intențiile celor doi, și nici dacă aceștia sunt în legătură. V. I. este arhitect în cadrul IPJ Giurgiu. A mai efectuat călătorii în perioada studenției, povestind uneori la modul elogios unele aspecte văzute în străinătate.”*

A arătat că intenția unei persoane de a se stabili într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „*fugiți*”, iar bunurile rămase în țară le erau confiscate. Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite – cu ajutorul informatorilor (cum este cazul în speță) sau prin alte mijloace – erau denumiți „*suspecți de evaziune*” și persecutați de organele represive ale regimului. Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. În plus, evoluția profesională a celor care încercaseră să forțeze frontiera avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii.

Intenția de a părăsi definitiv țara era considerată un afront direct la adresa regimului, care pretindea că asigură cetățenilor români cele mai bune condiții de viață. Pentru acest motiv, regimul nu a recunoscut niciodată, oficial, existența fenomenului emigrării. De asemenea, din aceeași categorie a „*manifestărilor potrivnice*”, face parte și exprimarea liberă a părerilor referitoare la „*aspecte văzute în străinătate*”.

În legătură cu această primă condiție, reclamanta a arătat că din interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b, rezultă că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al Securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui

denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminare era tipică regimurilor dictatoriale (acte normative prin care se reglementau condițiile prin care contactele cu cetățenii străini erau legale, acte normative prin care se interzicea avortul, etc.). Indiferent că ne aflăm în fața unei delațiuni care se referea la faptul că persoana denunțată critica regimul, sau la împrejurarea că cel denunțat avea legături neoficiale cu cetățeni străini ori intenționa să părăsească țara pentru a se stabili într-o țară occidentală, toate aceste conduite fac parte din sfera manifestărilor potrivnice regimului întrucât erau neagreate de regim, îngădite de acesta și, în schimb, permise într-o ordine democratică.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunea sa se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată), și, prin urmare, a vizat această consecință.

Astfel, raportat la cele descrise anterior, arătăm că standardul impus de legiuitor pentru constatarea calității de colaborator al Securității a fost nu numai îndeplinit, ci și depășit. Încălcarea dreptului la viață privată nu este numai potențială, ci este efectivă, datorită efectelor produse ca urmare a furnizării informațiilor citate anterior.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul DAIA Victor au vizat îngădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, precum și a dreptului la liberă exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituția României, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, reclamanta și –a întemeiat acțiunea pe conținutul articolelor: art. 3 lit. z, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1, ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 *privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 30, art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

În dovedirea cererii reclamanta a solicitat, iar instanța a încuviințat proba cu înscrisurile depuse la dosarul cauzei, respectiv:

1. Nota de Constatare nr. DI/1/982 din 02.05.2012, aprobată de Colegiul C.N.S.A.S.;
2. Dosar nr. R 244480 (cota C.N.S.A.S.), integral.